

Úlohy, ciele Slovenského zväzu výrobcov tepla a vstup strategického zahraničného kapitálu do tepelných hospodárstiev miest a obcí

Miroslav Obšivány
MARTICO, a.s.
Východná 14
036 01 Martin
Tel.: +421 43 428 8303
Fax: +421 43 423 8848
E-mail: martico-as@martico.sk

Slovenský zväz výrobcov tepla vznikol v r. 1998 na základe požiadaviek výrobcov tepla, ktorých osobitné špecifické problémy nemal kto riešiť, zastupovať pred ústrednými orgánmi, pričom situácia na Slovensku najmä v oblasti cien tepelnej energie sa rýchlo menila, vyvíjala, vznikala nová legislatíva bez odbornej praktickej oponentúry a skúseností z praxe.

Vznik SZVT privítali najmä strední a malí výrobcovia a dodávatelia tepla pôsobiaci v bytovo-komunálnej sfére na území miest a obcí a spravujúci ich energetické zariadenia.

Dôkazom potreby vzniku SZVT je, že dnes má zväz 68 členov a dodáva viac ako 50 % tepla pre bytovú a komunálnu sféru. Ročný obrat za r. 2001 u našich členov v teple predstavoval cca 8,25 mld. Sk.

Medzi hlavnú činnosť zväzu patrí:

- a/ ochrana a podpora oprávnených záujmov členov pri výrobe a predaji tepla a teplej úžitkovej vody na vnútornom trhu
- b/ vytvárať kontakty a priaznivé podmienky pre rozvoj partnerských podnikateľských vzťahov a aktivít na vnútornom i zahraničnom trhu
- c/ zastupovať členov na príslušných rokovaniach voči štátnym orgánom, orgánom samosprávy v mestách a obciach a voči iným Zväzom, združeniam, zastupujúcich najmä spotrebiteľov tepla a teplej úžitkovej vody
- d/ doporučovať členom progresívne technické riešenie pri výrobe a distribúcii tepla v záujme optimalizácie ekologických parametrov výroby tepla, úspornosti a efektívnosti výroby a jeho distribúcie,
- e/ vypracovávať analýzu a prehľady o trhu a nových trendoch pri výrobe tepla a teplej úžitkovej vody na Slovensku i vo svete a tieto vhodne využívať najmä pri koordinácii výrobných a podnikateľských aktivít členov
- f/ spolupracovať s príslušnými štátnymi orgánmi, najmä Úradom pre reguláciu sieťových odvetví, Ministerstvom financií SR, Ministerstvom hospodárstva SR, Ministerstvom práce a sociálnych vecí SR, Slovenskou energetickou inšpekciou, pri tvorbe a novelizácii právnych predpisov upravujúcich alebo sa dotýkajúcich problematiky výroby, distribúcie a predaja tepla a teplej úžitkovej vody

- g/ sprostredkovať pre členov možnosť získať skúsenosti o nových trendoch pri výrobe a distribúcii tepla v zahraničí
- h/ organizovať odborné aktivity - semináre, konzultácie, poradenstvo, expozície na tuzemských a zahraničných výstavách
- i/ organizovať a zabezpečovať systém vzájomných informácií v otázkach spoločného záujmu členov, výmenu skúseností a poznatkov s inými organizáciami, združeniami a zväzmi
- j/ spolupracovať pri vzdelávaní a príprave energetických špecialistov

Môžeme konštatovať, že SZVT je dnes akceptovaným zväzom na všetkých úrovniach. Za dobu svojej existencie sme pripomienkovali množstvo pripravovaných legislatívnych noriem, noviel zákonov a pod. najmä v oblasti tepelnej energie.

Zväzu sa podarilo "presvedčiť" v spolupráci s ďalšími zväzmi, združeniami o potrebe vysporiadať chýbajúce dotácie k cenám tepelnej energie za r. 1997 - 2000, pričom roky 1997,98 sa práve v tomto období vysporiadávajú.

V tomto roku sa SZVT profesionalizuje, nakoľko riešenie množstva problémov v teple si vyžaduje vyššiu úroveň riadenia a nie je to možné zabezpečiť len dobrovolne na úkor povinností členov predstavenstva SZVT vo vlastných firmách.

V súčasnej dobe je najaktívnejšia spolupráca s ÚRSO pri pripomienkovaní návrhov cenotvorby pre rok 2003.

Dnes pri príprave Slovenska na vstup do Európskej únie, dochádza už k vstupom zahraničných spoločností aj do oblasti výroby a dodávky tepelnej energie.

Vo všeobecnosti sú v mestách určité obavy k vstupu zahraničného kapitálu, a to najmä z dôvodu obavy zo zvyšovania cien tepelnej energie pre obyvateľstvo. Zahraničný kapitál prostredníctvom svojich firiem je už na Slovensku, napr. Dalkia /Francúzsko/, Steirische Fernwärme /Rakúsko/ a preto môžeme už vysloviť skúsenosti z ich pôsobenia a vzťahov s mestami.

V prvom rade si musíme uvedomiť - a to jednak mestá a obce, ale i manažment jestvujúcich energetických firiem, že so vstupom Slovenska do EÚ bude prichádzať v čoraz väčšej miere zahraničný kapitál aj do oblasti výroby a dodávky tepelnej energie.

V druhom rade je jasné, že energetické zariadenia vo vlastníctve miest a obcí v správe, alebo prenájme našich energetických spoločností si vyžadujú ďalšie značné finančné zdroje na zefektívnenie výroby tepla, zníženie nákladov, strát, tak aby konečný spotrebiteľ mal prijateľnú cenu tepla /ročné platby/ a nízku spotrebu.

Súčasnú energetickú podniky ani mestá však nemajú voľné finančné zdroje v objeme desiatok miliónov korún a je potrebné za prijateľných podmienok hľadať strategického partnera.

Ten väčšinou prinesie voľný finančný kapitál a preto požaduje založenie spoločných a.s. s mestami, pričom mestá vkladajú do a.s. majetok EZ /t.z. nepredáva sa/ a zahraničný partner navrhuje svoj podiel finančnými zdrojmi.

Sú hlasy, že sa tým dostávajú mestá do úlohy pasívneho spoločníka a nebudú môcť ovplyvňovať ďalší vývoj tepelného hospodárstva na svojom území a cenu tepla.

Myslím si, že tam kde sú takéto problémy tak sú zapríčinené uzavretím zlých zmlúv a stanov spoločností.

Je potrebné, aby mesto veľmi dôsledne pripravilo zmluvy o založení a.s., stanovky a.s. a malo zásadné blokačné opatrenia v týchto zmluvách, ako napr. nakladanie s majetkom a.s. /aby nedošlo k jeho výpredaju, prenajatiu ďalšiemu nájomcovi/, aby bol zaručený rozvoj EZ a blokáciou pri neoprávnenom navýšovaní ceny tepla.

Pri takto dohodnutých podmienkach, aj pri minoritnom postavení mesta v a.s. sú tu jasné výhody:

- získanie voľných finančných zdrojov pre obnovu, modernizáciu EZ bez ďalších úverov a dopadom na rozpočet mesta
- garancia rozvoja EZ, znižovanie spotrieb, a tým platieb občana a zamedzenie odpájania sa odberateľov
- príprava vopred na vstup SR do EÚ, nakoľko po vstupe do EÚ tu už bude voľný vstup zahraničného kapitálu a "pohlť" doterajších výrobcov tepla, mestský majetok a pod.
- príprava ekonomiky tepelného hospodárstva na podmienky EÚ /sledovanie nákladov, cenotvorba, cash flow, rentabilita a pod./

Ing. Miroslav O B Š I V A N Ý
predseda predstavenstva SZVT